

ЗВІТ

за результатами моніторингового дослідження місцевих політик і програм з питань соціального захисту населення, зокрема внутрішньо переміщених осіб

Таїровська селищна територіальна громада
Одеська область

2024

Зміст

Терміни та скорочення.....	2
Вступ.....	2
Методологія дослідження.....	3
Результати огляду місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	5
<i>Інформація щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	5
<i>Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	6
<i>Інформація про чинні програми місцевого рівня у напрямі соціальної підтримки і захисту населення.....</i>	7
<i>Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.....</i>	7
<i>Інформація про чинні НПА, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг.....</i>	8
<i>Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів.....</i>	8
<i>Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів.....</i>	9
<i>Аналіз наявних програм, проєктів програм і місцевих НПА на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав, врахування потреб та інтересів.....</i>	9
Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик і програм у сфері соціального захисту.....	10
Рекомендації.....	10

Терміни та скорочення

ВПО — внутрішньо переміщені особи

НПА — нормативно-правовий акт

СТГ — селищна територіальна громада

ОМС — органи місцевого самоврядування

Вступ

У межах проєкту «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб», який реалізується за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні, команда благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєшн Суппорт Сервісез”» провела дослідження місцевих політик у сфері соціального захисту населення у Таїровській СТГ.

В умовах війни Російської Федерації проти України органи державної влади та ОМС області вживають необхідні заходи, спрямовані на забезпечення потреб ВПО, дотримання їхніх прав та свобод під час переселення до регіону. Серед пріоритетних питань — допомога протягом евакуації (переїзду) до місць тимчасового та постійного поселення; допомога у розміщенні на території області евакуйованих людей з районів бойових дій та тимчасово окупованих територій; соціальне забезпечення населення; надання гуманітарної допомоги за місцем тимчасового проживання; сприяння в адаптації на новому місці проживання.

ОМС та органи виконавчої влади можуть розробляти та затверджувати місцеві цільові програми, спрямовані на розв’язання найактуальніших проблем територіальної громади, зокрема на підтримку та посилення соціального захисту окремих категорій громадян.

Результатом моніторингового дослідження є надання пропозицій та рекомендацій місцевим органам влади та/або громадським організаціям щодо вдосконалення наявних політик і програм з метою забезпечення найкращого рівня соціального захисту ВПО.

Таїровська селищна рада затвердила Програму «Соціальний захист населення Таїровської територіальної громади на 2022–2024 роки», у межах якої надається матеріальна (фінансова) допомога мешканцям громади та ВПО. Для забезпечення надання психосоціальної підтримки в КУ Таїровської

селищної ради «Центр надання соціальних послуг» працює психолог. Тут є можливість отримати як психологічну, так і юридичну допомогу.

Наразі у громаді зареєстровані 8847 ВПО, зокрема 1708 дітей та 398 людей з інвалідністю.

Методологія дослідження

Мета дослідження

Оцінка наявності, доступності та впливу місцевих програм і політик у сфері соціального захисту ВПО, а саме виявлення сильних сторін, слабких місць, можливостей для поліпшення якості надання соціальної підтримки ВПО на місцевому рівні, подолання викликів, спричинених внутрішнім переміщенням.

Дослідження прагне надати рекомендації щодо оптимізації ресурсів, підвищення доступності та ефективності послуг, а також забезпечення справедливого, інклюзивного підходу з урахуванням життєвих обставин для задоволення потреб ВПО. Це сприятиме їхній соціальній адаптації та інтеграції, покращенню якості їхнього життя.

Об'єкт дослідження

Місцеві політики та програми у сфері соціального захисту, спрямовані на ВПО, з акцентом на аналіз механізмів урахування та дотримання їхніх прав і законних інтересів.

Предмет дослідження

- Чинні місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, місцеві цільові програми підтримки ВПО.
- Проєкти програм, планів заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення, зокрема ВПО.
- Чинні місцеві НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, надання додаткових гарантій та пільг.
- Чинні місцеві НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, надання додаткових гарантій та пільг.
- Звіти з виконання обласних програм і заходів, спрямованих на соціальну підтримку населення та ВПО.

- Інші місцеві акти і документи (та проекти), що прямо чи опосередковано спрямовані на захист прав та інтересів, підтримку ВПО.

Завдання дослідження

- Проаналізувати місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, зокрема щодо включення до них ВПО і врахування їхніх потреб.
- Проаналізувати місцеві цільові програми (проекти програм і заходів) підтримки ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав та законних інтересів.
- Визначити, чи забезпечується виконання заходів місцевих цільових програм, спрямованих на підтримку ВПО, відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.
- Проаналізувати місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист населення, надання додаткових соціальних гарантій та пільг, зокрема щодо включення до них ВПО і врахування їхніх потреб.
- Проаналізувати місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, зокрема щодо дотримання їхніх прав і законних інтересів.
- Виявити у цільових програмах та НПА недоліки у дотриманні прав ВПО, врахуванні їхніх потреб та законних інтересів.
- Визначити потреби у внесенні змін до цільових програм та НПА з метою включення до них ВПО, врахування їхніх потреб і законних інтересів.
- Напрацювати відповідні рекомендації для органів виконавчої влади та ОМС щодо внесення змін і доповнень до чинних місцевих програм та НПА, розроблення нових для подальшого використання Радою з питань ВПО під час проведення адвокаційних кампаній.

Результати огляду місцевих політик та програм у сфері соціального захисту

Інформація щодо аналізу відкритих джерел

Офіційний [сайт](#) Таїровської селищної ради містить низький рівень необхідної інформації про програми та інші НПА, спрямовані на соціальну підтримку населення. На цьому сайті наявні вкладки з переліком розпоряджень селищного голови, рішень сесій селищної ради та її виконавчого комітету (з розбивкою за роками, можливістю завантаження та перегляду).

На головні сторінці сайту Таїровської селищної ради у [вкладці](#) «ВПО» розміщена інформація (буклет) про безоплатну юридичну допомогу людям, які постраждали внаслідок війни. Інформація щодо програм соціального захисту, НПА, які надають додаткові гарантії та пільги населенню, зокрема ВПО, відсутня.

Крім того, на сайті розміщені такі публікації для ВПО:

- [Надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам](#) (від 01.04.2022).
- [До уваги ВПО](#) — роз'яснення щодо автоматичного продовження виплат допомоги на проживання для ВПО (від 01.02.2024).

Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел

Область / населений пункт, громада	Назва місцевого органу влади або інституції соціального захисту населення, посилання на сайт	Чи є на сайті окремий розділ щодо ВПО (так/ні)	Чи є на сайті окремий розділ щодо програм соціального захисту		Чи є на сайті окремий розділ щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги		Доступність інформації щодо програм соціального захисту населення та ВПО		Доступність інформації щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги населенню та ВПО	
			Населення (так/ні)	ВПО (так/ні)	Населення (так/ні)	ВПО (так/ні)	Легко, середня складність, висока складність, інформація недоступна	Можливо завантажити (так/ні)	Легко, середня складність, висока складність, інформація недоступна	Можливо завантажити (так/ні)
Одеська обл., Таїровська СТГ	Таїровська селищна рада tairovska-gromada.gov.ua	Так	Ні	Ні	Ні	Ні	Інформація недоступна	Ні	Інформація недоступна	Ні

Інформація про чинні програми місцевого рівня у напрямі соціальної підтримки та захисту населення

Програма «Соціальний захист населення Таїровської територіальної громади на 2022–2024 роки» (затверджена Рішенням Таїровської селищної ради від 23.12.2021 №326-VIII).

Ця Програма регламентує надання матеріальної (фінансової) допомоги жителям громади та ВПО.

Мета Програми: створення умов для забезпечення базових соціальних потреб жителів Таїровської СТГ, зокрема ВПО; надання матеріальної допомоги жителям громади, які опинились у складних життєвих обставинах, людям і сім'ям, які належать до вразливих груп населення; надання комплексу соціальних послуг, яких вони потребують, з метою мінімізації або подолання таких обставин, вирішення першочергових потреб; створення та забезпечення функціонування системи надання базових соціальних послуг вразливим групам населення громади, зокрема сім'ям з дітьми, людям з інвалідністю, дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, багатодітним сім'ям, людям, які постраждали від домашнього насильства, насильства за ознакою статі, торгівлі людьми, учасникам та учасникам бойових дій, сім'ям загиблих військовослужбовців/вців, людям, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Завдання Програми: надання додаткових соціальних гарантій, поліпшення якості надання медичних та реабілітаційних послуг (фінансування з місцевого бюджету).

Інформація щодо забезпечення виконання заходів місцевих цільових програм підтримки ВПО відповідними фінансовими та організаційними ресурсами

Згідно зі щорічним звітом про виконання Програми «Соціальний захист населення Таїровської територіальної громади на 2022–2024 роки», на 2023 рік було заплановане фінансування у сумі 17 112 000,00 грн, з них використано 5 694 000,00 грн, залишок коштів — 11 418 000,00 грн.

**Інформація про чинні нормативно-правові акти,
спрямовані на соціальну підтримку і захист населення,
надання додаткових гарантій та пільг**

На офіційному сайті Таїровської селищної ради інформація про НПА, спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, відсутня.

**Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих
нормативно-правових актів**

<i>Область / населений пункт, громада</i>	<i>Всього НПА (зокрема проєктів НПА)</i>		<i>З них за тематикою</i>				
	<i>Регіональні, місцеві програми</i>	<i>Місцеві НПА щодо надання додаткових пільг, соціальних гарантій тощо</i>	<i>Програми щодо підтримки населення</i>	<i>Програми щодо підтримки ВПО</i>	<i>НПА, спрямовані на додаткову підтримку населення</i>	<i>НПА, спрямовані на додаткову підтримку ВПО</i>	<i>Проєкти НПА щодо підтримки ВПО</i>
Одеська обл., Таїровська СТГ	1	0	1	0	1	0	0

Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів

Область / населений пункт, громада	Програми та НПА щодо підтримки населення			Програми (зокрема проєкти) та НПА щодо підтримки ВПО	
	Всього	З них містять заходи та положення щодо підтримки ВПО	З них потребують внесення змін або доповнень	Всього	З них потребують внесення змін або доповнень
Одеська обл., Таїровська СТГ	1	0	1	0	0

Аналіз наявних програм і проєктів програм, місцевих НПА на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав, врахування потреб та інтересів

Програма «Соціальний захист населення Таїровської територіальної громади на 2022–2024 роки» розроблена як для зареєстрованих у Таїровській СТГ людей, так і для тих, які фактично проживають на її території. Але у Програмі не зазначено, що допомоги та виплати можуть отримати саме ВПО.

Програма передбачає впровадження заходів, які спрямовані на підтримку інших вразливих категорій населення. Зокрема, надання соціальних послуг у форматі додаткових соціальних гарантій. Загалом за цим напрямом профінансовано з місцевого бюджету: 2022 рік — 15 252,00 грн, 2023-й — 16 862,00 грн, 2024-й — 20 160,00 грн.

Також у межах Програми забезпечується поліпшення якості надання медичних та реабілітаційних послуг (з місцевого бюджету): отримання ветеранками і ветеранами війни та праці, людьми з інвалідністю слухових апаратів та інших необхідних медичних засобів; забезпечення людей з інвалідністю, зокрема дітей з інвалідністю, технічними засобами реабілітації та протезно-ортопедичними виробами; людей похилого віку, жінок після

мастектомії. За цим напрямом профінансовано з місцевого бюджету: 2022 рік — 250 000,00 грн, 2023-й — 250 000,00 грн, 2024-й — 100 000,00 грн.

Загалом обсяг фінансування Програми «Соціальний захист населення Таїровської територіальної громади на 2022–2024 роки»: 2022 рік — 15 502 000,00 грн, 2023-й — 17 112 000,00 грн, 2024-й — 20 260 000,00 грн.

Обсяг фінансування цієї Програми щороку зростає. Усі виплати та допомоги надаються тільки людям, які зареєстровані та фактично проживають на території Таїровської громади Одеського району Одеської області. Реалізація заходів Програми відбувається за рахунок коштів місцевого бюджету.

Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик і програм у сфері соціального захисту

Під час проведення моніторингу було проаналізовано одну програму, яка передбачає надання матеріальної (фінансової) підтримки жителям громади та ВПО. Загалом за результатами аналізу можна дійти висновку про вузький перелік програм і заходів, орієнтованих на соціальну підтримку ВПО, які проживають на території Таїровської СТГ. Програма «Соціальний захист населення Таїровської територіальної громади на 2022–2024 роки» спрямована на підтримку інших вразливих категорій населення, відповідно здійснюється надання соціальної допомоги іншим категоріям населення.

Рекомендації

1. Для покращення доступу ВПО до інформації про їхні права, законні інтереси та додаткові гарантії слід переглянути структуру офіційного сайту Таїровської селищної ради, додати до окремого розділу оперативну інформацію для ВПО.
2. Долучати до розроблення та погодження проєктів місцевих програм або інших НПА представників з числа членів Ради з питання ВПО при виконавчому комітеті Таїровської селищної ради.
3. З метою посилення соціального захисту ВПО необхідно переглянути зміст чинної Програми «Соціальний захист населення Таїровської територіальної громади на 2022–2024 роки», передбачити відповідні заходи, спрямовані на підтримку ВПО.

Чинна редакція заходу програми / положення НПА	Запропонована редакція заходу програми / положення НПА	Результат запропонованих змін та/або доповнень
<i>Програма «Соціальний захист населення Таїровської територіальної громади на 2022–2024 роки» (затверджена Рішенням Таїровської селищної ради від 23.12.2021 № 326-VIII)</i>		
1. Надання соціальних послуг у вигляді додаткових соціальних гарантій для мешканців громади.	1. Надання соціальних послуг у вигляді додаткових соціальних гарантій для мешканців громади <i>(зокрема для внутрішньо переміщених осіб).</i>	1. Надання соціальних послуг у вигляді додаткових соціальних гарантій для мешканців громади <i>(зокрема для внутрішньо переміщених осіб).</i>
2. Поліпшення якості надання медичних та реабілітаційних послуг.	2. Поліпшення якості надання медичних та реабілітаційних послуг <i>(зокрема для внутрішньо переміщених осіб).</i>	2. Поліпшення якості надання медичних та реабілітаційних послуг <i>(зокрема для внутрішньо переміщених осіб).</i>

Дослідження провела Благодійна організація «Благодійний фонд “Стабілізаційний Суппорт Сервісес”» у лютому – червні 2024 року за фінансування Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю БО «БФ “ССС”» та не може використовуватися, щоб відобразити думку Агентства.

Підпишіться на наш фонд у соціальних мережах, щоби слідкувати за дослідженнями системи соціального захисту населення, отримувати новини щодо допомоги постраждалим людям в Україні та дізнаватися про актуальні зміни законодавства.

НАШ САЙТ:

<https://sss-ua.org>

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:

info@radnyk.org

FACEBOOK:

[@stabilizationsupportservices](https://www.facebook.com/stabilizationsupportservices)

INSTAGRAM:

[@stabilizationsupportservices](https://www.instagram.com/stabilizationsupportservices)

TELEGRAM:

[@SSS_Ukraine](https://www.telegram.com/@SSS_Ukraine)

TWITTER:

[@SSS_Ukraine](https://www.twitter.com/@SSS_Ukraine)